

tid var aabnet til at faae højere Rente for Pengene; derfor bleve Pengene i Sparekasserne optagne. Da den ærede Rigsdagsmand er fremkommen med Exempler, skal jeg ogsaa nævne et saadant. En storre Landeieendomsbesidder havde en Prioritet paa 50,000 Rb. i sin Eiendom, der i mine Tanker er af en Taxationsværdi af 200,000 Rb., og det blev ham betydet, at denne Prioritet rimeligvis vilde blive ham opagt. Da han anfører, at det var vanskeligt for ham paa den Tid at faae et Laan, saa siger Prioritetshaveren, at han gjerne kan beholde Pengene, naar han vilde give en højere Rente, jeg troer han forlangte 6 pCt. — og deri maatte Manden finde sig, da han ikke vidste, hvor han skulde faae Penge; men saa kom Humlen; Prioritetshaveren siger nu, at han vil have Obligationen saaledes, at Pengene i 10 Aar skulle være uopstigelige fra begge Sider til den samme høje Rente. Saaledes er det, man har baaret sig ad for i vanskelige Tider at tiltvinge sig en højere Rente af Eiendomsbesidderne, og dette har gjort, at Mange staae paa Nippet til at maatte forlade deres Eiendomme, fordi den provisoriske Lov udkom. Nu vil jeg indrømme, at, saaledes som Forholdene øieblikkelig stille sig, vil man mange Steder kunne faae Penge til 4 pCt., men jeg har allerede forrige Gang fremhævet, hvor besværligt det er for Laantagerne, naar deres Prioriteter stadig blive optagne; det er sandelig ikke Bagateller, der i saa Fald er Tale om. Ligeoverfor det almindelige Spørgsmaal om en fri Rente skal jeg villig indrømme, at jeg haaber, den Tid vil komme, da det ikke vil være forbundet med nogen Ulempe, at man gaar over til en saadan, men det er min Overbevisning, at saaledes som Forholdene med Hensyn til Capitalerne nu ere i Danmark, vilde det være saare uheldigt at gaae ind derpaa, saameget meer som alle Eiendomshandler netop ere baserede paa 4 pCt. Rente. De, der have kjøbt Eiendomme, have stadig havt for Die, at 4 pCt. var det Almindelige, og derfor have de lagt denne Rente til Grund for deres Beregninger. Jeg vil ogsaa meget tilraade, at man bliver staaende ved det oprindelige Forslag, med Tilføielse af det

subsidiaire Forslag, der er filltet af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther).

Bligen-Sinecke: Det ligger i Forholdenes Natur, at Kundskaben om alle de Goder, som Civilisationen medfører, at de Resultater, som fremkomme derved, at de gjorde Erfaringer, med eet Ord, at Oplysningen udbreder sig langsomt; det er givet og ligger ogsaa i Forholdenes Natur, at det væsentlig maa være Almuen, der senest kommer til at opnaae den Oplysning, som Mange allerede tidligt komme i Besiddelse af. Det er derfor ikke underligt, at der hos Almuen, og navnlig hos den Almue, der beboer den fjerneste Deel af Jylland, findes Anskuelse, der ikke stemme med det Standpunkt, hvorpaa Civilisationen har bragt vor Opfattelse af forskellige Forhold, og deriblandt ogsaa det, der er Gjenstand for det foreliggende Lovforslag. Det er bekjendt fra de sidste Valg, hvilke besynderlige Betragtninger der i enkelte Provindsler, og da stærkest i Jylland, have gjort sig gjældende om Pengeforholdet; det var at vente, at vi her i Thinget vilde faae en eller anden Gjenklang deraf, og en saadan er heller ikke udebleven. De Forslag, som i denne Henseende ere fremkomne, have for mig havt den Betydning, at man har meent, muligvis igjennem deres Behandling at kunne komme til at udbrede rigtigere Forestillinger om Forholdene; der har været flere Forhandlinger af den Art her, men det synes, at de, som nøie kjende, hvad der rører sig blandt Almuen, ikke ansee hvad der hidtil er opnaaet for at være tilstrækkeligt; idetmindste har jeg saaledes forklaret mig, at det nu foreliggende Lovforslag er fremkommet. Jeg har ikke fundet Anledning til at begjære Ordet ved første Behandling af denne Sag, fordi jeg sandt, at hvad der blev fremsført derimod indeholdt saameget Sandt og Rigtigt, at det var unødvendigt at ansøre noget Overligere mod Forslaget; jeg har stemt for Forslagets Overgang til anden Behandling, fordi jeg troede, at de, som nærmest syntes at ville virke for, at rigtigere Forestillinger bleve udbredte igjennem disse Forhandlinger, vilde arbejde yderligere i denne Retning ved at foranstalte et